

Právě vyšlo nové číslo odborného recenzovaného časopisu Demografie – Demografie 3/2016

Ondřej Nývlt ve svém příspěvku **Ženy v rodinných domácnostech s dětmi a jejich postavení na trhu práce v kontextu vývoje po roce 1989** zkoumá trendy ve vývoji struktury rodin s dětmi v České republice v posledních dvaceti letech. Zcela zásadním se stal pokles úplných rodinných domácností a vzestup počtu domácností jednotlivců. Cílem studie je také ukázat vliv péče o děti v předškolním věku na zapojení matek na trhu práce. Odlišná míra participace mužů a žen na trhu odráží obecně přetrvávající přístup, kdy žena zůstává s dítětem do 3 let věku doma a muž pracuje. Tradiční rozdělení rolí se projevuje i při návratu žen z rodičovské dovolené – horší postavení žen vede k vysoké míře nezaměstnanosti žen s malými dětmi se základním nebo středoškolským vzděláním bez maturity.

V článku **Transformácia sobášnosti v Českej a Slovenskej republike v prierezovom a kohortnom pohľade** *Branislav Šprocha* analyzuje transformaci sňatečnosti svobodných mužů a žen v České a Slovenské republice, především v posledních dvou dekadách. Dramatickými změnami prošly obě země, i když v ČR byla dynamika změn o něco výraznější, vývoj v obou zemích se rozchází zejména v posledním desetiletí. Analýza odhaluje, že za historicky bezprecedentně vysokým podílem svobodných stojí zejména slabá rekuperace odložených sňatků ve vyšším věku. Závěrem se autor pokouší o odhad konečné sňatečnosti svobodných mužů a žen narozených od poloviny 70. let do poloviny 80. let 20. století.

Markéta Růžičková a *Dana Hamplová* se v příspěvku **Analýza vztahu náboženského vyznání a plodnosti ve sčítání lidu 2011 (se zařazením vlivu dalších proměnných)** věnují vztahu mezi počtem dětí narozeným ženám a jejich náboženským vyznáním na základě dat ze sčítání 2011. Nejvyšší průměrný počet narozených byl patrný u žen katolických vyznání, žen hlásících se k nekřesťanským náboženstvím a žen s náboženstvím, které autorky označily jako „proudý odvozené z křesťanství“ (převážně jde o Svědkyně Jehovovi). V druhé části příspěvku je řešena otázka zda rozdíl v plodnosti mezi náboženskými skupinami přetrvávají i poté, co se zohlední rozdíl v rodinném stavu, věku, vzdělání a velikosti místa bydliště.

Na otázku „Kdo jsou z demografického pohledu ženy, které při narození svého dítěte nevyplňují údaje o jeho otci a zda s rostoucím podílem dětí narozených mimo manželství jejich podíl roste či nikoliv?“ se snaží na základě dat ČSÚ nalézt odpověď *Michaela Němečková* a *Anna Šťastná* v příspěvku **Determinanty nevyplnění údajů o otci do hlášení o narození**. V roce 2015 nebyl otec vyplněn u 8 % živě narozených dětí, v případě dětí narozených neprovdaných ženám v 16 %. V čase se tyto podíly ale významně nemění. Nejvýraznějším determinantem (ne)uvedení údajů o otci dítěte je vzdělání ženy – s rostoucí vzdělanostní úrovní ženy klesá podíl nevyplněných údajů o otci. Významně vyšší podíl nevyplněných údajů je také u matek ve věku do 20 let, naopak nejnižší u 30–34letých.

V rubrice Sčítání informuje *Eliška Sudková* o průběhu a výsledcích konzultace s uživateli dat o obsahu sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a *Martina Kampichler* čtenáře seznamuje, jak byla využita data ze sčítání k charakterizaci lokálního pracovního trhu a způsobů (ne)zapojení žen (ve srovnání s muži) do trhu práce.

Celé nové číslo časopisu Demografie je ve formátu pdf zdarma ke stažení na [webových stránkách ČSÚ](#), tištěný časopis je možné zakoupit v prodejně ČSÚ v Praze.

Kontakt:

Marie Průšová
redakce Demografie
tel.: +420 274 052 834
e-mail: redakce@czso.cz